

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

48^Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΚΟΓΚΡΕΣΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (Στρασβούργο, 24-27.3.2025)

Η Ελληνική Αντιπροσωπεία στο Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣΤΕ) συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της 48ης Ολομέλειας και των επιτροπών του Κογκρέσου, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24-27 Μαρτίου 2025 στο Στρασβούργο, έδρα του Διεθνούς Οργανισμού.

Η ελληνική αποστολή αποτελούνταν από τα εξής μέλη: Σπανός Φάνης, επικεφαλής της αντιπροσωπείας - Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδος / Κουκάς Κωνσταντίνος, αν. επικεφαλής αντιπροσωπείας, αντιπρόεδρος του Κογκρέσου, τ. Δήμαρχος Μυκόνου / Καφατσάκη Τίνα - Δήμαρχος Ζωγράφου / Υδραίου Μερόπη, εντεταλμένη εισηγήτρια του Κογκρέσου για θέματα Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, τ. Δήμαρχος Κέρκυρας & Διαπόντιων Νήσων / Γιαλιτάκης Νικόλαος, Αντιδήμαρχος Ηρακλείου Κρήτης / Ντόνης Χρήστος, εκπρόσωπος νεολαίας της Ελλάδας στο Κογκρέσο για το 2025.

Η Ολομέλεια ασχολήθηκε με σημαντικά θέματα όπως η έγκριση εκθέσεων για τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, η κατάσταση στην Ουκρανία, η διολίσθηση της δημοκρατίας στη Γεωργία, η βία κατά των γυναικών στην πολιτική, η προστασία του περιβάλλοντος και ο ρόλος των τοπικών αρχών, η οικονομική διαχείριση στις περιφέρειες, καθώς και η διαχείριση των υδάτινων πόρων σε τοπικό επίπεδο.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν τοποθετήσεις από τον αν. Γενικό Γραμματέα του ΣΤΕ, τον Υπουργό Εσωτερικών του Λουξεμβούργου, τον Ευρωπαϊό Επίτροπο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Μεγάλη Δούκισσα του Λουξεμβούργου.

Εκτάκτως αποφασίστηκε να αφιερωθεί θεματική συζήτηση στην καθαίρεση αιρετών εκπροσώπων και την αντικατάστασή τους με συγκεκριμένους εντεταλμένους της κυβέρνησης, στην Τουρκία.

Στην ομιλία του αν. ΓΓ του ΣΤΕ Ευρώπης κ. Bjørn BERGE τόνισε ότι ο ρόλος του Κογκρέσου έχει ενισχυθεί, ιδιαίτερα μετά την Διακήρυξη του Ρέκιαβικ, στον τομέα υποστήριξης της δημοκρατίας και των θεσμών της. Ενδεικτικός είναι ο ρόλος του Κογκρέσου στον πόλεμο της Ουκρανίας, όπου μέσα από το Δημοκρατικό Σύμφωνο για την Ευρώπη, αλλά και πολλαπλές δράσεις υποστήριξης των ουκρανικών δήμων, έχει προσπαθήσει να τους διασυνδέσει μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας που λειτουργεί 2,5 χρόνια στην ιστοσελίδα του- με μία σειρά ευρωπαϊκών δήμων και με απώτερο στόχο την παροχή

υποστήριξης και την αφορμή συνεργασιών. Επιπλέον έχει στηρίξει τόσο το Μητρώο καταγραφής ζημιών όσο και τη διαμόρφωση συνθηκών για την λειτουργία ενός ειδικού δικαστηρίου για τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Ο Πρόεδρος του Κογκρέσου κ. Marc COOLS στην επίσημη τοποθέτηση του αναφέρθηκε στην φιλοξενία αντιπροσωπείας της Λευκορωσίας στο Κογκρέσο για τη διάρκεια των δύο Συνόδων Ολομελείας του Μαρτίου και Οκτωβρίου 2025 και με την αφορμή τόνισε εκ νέου την υποστήριξη του Διεθνούς Οργανισμού στις δημοκρατικές δυνάμεις και στην σχετικών προώθηση νομοθετικών μεταρρυθμίσεων. Η επικεφαλής της Λευκορωσικής αποστολής κ. Iryna KHALOPITSA ενημέρωσε για τις προσπάθειες αποκεντρωμένης διοίκησης στην χώρα της, το Συντονιστικό Συμβούλιο που δημιουργήθηκε για την συνεργασία με το Κογκρέσο και την ανάγκη επαγγελματικών ευκαιριών για τους Λευκορώσους στις ευρωπαϊκές τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα κ. Michael O' FLAHERTY τόνισε την μεγάλη εκτίμηση που έχει στην αξία της τοπικής αυτοδιοίκησης, όντας ο ίδιος γιος και εγγονός δημάρχων και έχοντας ζήσει από κοντά την επιρροή των τοπικών αρχών στην καθημερινότητα των πολιτών καθώς και την αποτελεσματικότητά τους. Αναφέρθηκε πιο συγκεκριμένα στην ανάδειξη του ρόλου των ΟΤΑ ως προς τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κατά την θητεία του πρότεινε την ενίσχυση συνεργασίας με το Κογκρέσο, συμμετέχοντας στις Ολομέλειες του οργάνου και συνοδεύοντας αρκετές επίσημες αποστολές αυτού στις επισκέψεις επίβλεψης τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας των κρατών μελών του ΣΤΕ. Σχετικά με την Ουκρανία ανέφερε ότι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βρίσκεται στο επίκεντρο της ειρηνευτικής διαδικασίας, όσον αφορά στην Γεωργία, εξέφρασε την ανησυχία του για την καταστολή των διαδηλώσεων και για τις συνεχείς νομοθετικές μεταρρυθμίσεις και τέλος για την κατάσταση στην Τουρκία, ανέφερε ότι η καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων -και δη των αιρετών εκπροσώπων- στην χώρα, τόσο στην υπόθεση Ιμάμογλου όσο και σε άλλες είναι μία κατάσταση που θα πρέπει να αντιστραφεί.

Ο κ. Leon GLODEN, Υπουργός Εσωτερικών του Λουξεμβούργου, εκπροσωπώντας την χώρα που κατέχει μέχρι τον Μάιο 2025 την Προεδρία της Επιτροπής των Υπουργών του ΣΤΕ, αναφέρθηκε στις δράσεις της προεδρίας μέχρι σήμερα σημειώνοντας ότι απέναντι στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε παγκοσμίως -όπως ο λαϊκισμός, η παραπληροφόρηση και η πολιτική πόλωση- το πρώτο ανάχωμα της δημοκρατίας τίθεται στο τοπικό επίπεδο. Αναφερόμενος σε θέμα που έχει ανακύψει σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρώπη, ξεκαθάρισε ότι το Λουξεμβούργο αντιτίθεται στους ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα των χωρών Σέγκεν, υποστηρίζοντας την αυστηροποίηση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα.

Σε παρέμβασή της σχετικά με τη βία κατά των γυναικών η **Μεγάλη Δούκισσα του Λουξεμβούργου κ. María Teresa MESTRE** αναφέρθηκε στο έργο της οργάνωσης “Stand Speak Rise up!” που ίδρυσε από κοινού με την σύμβουλό της κ. Chebeka HACHEMI και που αφορά στην προστασία των γυναικών από την σεξουαλική βία σε ζώνες συγκρούσεων.

Στο πλαίσιο της σταθερής θεματικής συζήτησης των τελευταίων Ολομελειών για την **κατάσταση στην Ουκρανία** και για την ανοικοδόμηση της συμμετείχαν επίσης εκπρόσωποι της χώρα. Ο αν. Υπουργός Κοινοτήτων και Ανάπτυξης κ. Oleksii RIABYKIN αφού ευχαρίστησε για την σταθερή υποστήριξη του διεθνούς οργανισμού, τόνισε την σημαντικότητα των εταιρικών σχέσεων που αναπτύσσονται με άλλους ευρωπαϊκούς δήμους στην κατεύθυνση των προσπαθειών ανασυγκρότησης και ανάκαμψης. Εν συνεχεία ο πρόεδρος της κ/β επιτροπής Διοικητικής και Εδαφικής Οργάνωσης και ΤΑ κ. Vitalii BEZGHIN ενημέρωσε για τις τρέχουσες μεταρρυθμιστικές δράσεις αποκέντρωσης που εφαρμόζει στην χώρα στην προσπάθεια ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των ΟΤΑ και προετοιμασίας για είσοδο τους στην ΕΕ. Ο Ειδικός Απεσταλμένος του Κογκρέσου για την Ουκρανία, κ. Davide LA CECILIA (Ιταλία) ενημέρωσε για την πρόοδο των εργασιών της αναμενόμενης Διάσκεψης για την Ανάκαμψη της Ουκρανίας που θα λάβει χώρα στην Ρώμη στις 10-11 Ιουλίου 2025 και όπου θα κοινοποιηθεί η Διακήρυξη 11 (2025) για την ανάκαμψη και ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, την οποία ενέκρινε η 48^η Ολομέλεια (συνημμένη).

Η θεματική συζήτηση για την κατάσταση της τοπικής δημοκρατίας στην Γεωργία που απασχολεί από την προηγούμενη Ολομέλεια επανήλθε σε μία ενδιαφέρουσα συζήτηση. Μετά από πρόσφατη επίσκεψή τους στην χώρα (3-4.2.2025) οι εισηγητές παρουσίασαν την έκθεσή τους όπου τονίστηκε η σημαντική διολίσθηση της δημοκρατίας, η πόλωση και ο διχασμός της κοινωνίας από τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις και τα βίαια γεγονότα καθώς και η περιθωριοποίηση και ο στιγματισμός εκπροσώπων της αντιπολίτευσης με την οποία παρατηρείται πλήρης διάρρηξη σχέσεων. Επιπλέον οι εισηγητές του Κογκρέσου κάλεσαν τις αρχές της χώρας να απελευθερώσουν τους αδικώς συλληφθέντες, να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία των εκλογικών επιτροπών και την συμμετοχή της αντιπολίτευσης στις πολιτικές διαδικασίες. Στην συζήτηση συμμετείχε η πρόεδρος της Επιτροπής Βενετίας, κ. Claire BAZY MALAURIE που αναφέρθηκε στις πρότερες τοποθετήσεις της Επιτροπής επί του θέματος υπογραμμίζοντας την μέχρι πρότινος «αξιοσημείωτη» συνεργασία με τις αρχές της χώρας, την οποία η παρούσα κυβέρνηση δείχνει να απαρνείται. Οι συνεχείς αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο -συνολικά 20 παρεμβάσεις εντός τεσσάρων ετών- αντιτίθενται στην αρχή της σταθερότητας, ενώ παράλληλα καθιστούν σαφή την απομάκρυνση από τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οι αλλαγές επαναφέρουν παλαιότερο σύστημα, το οποίο είχε σοβαρές ελλείψεις και προβλήματα (άνισο

δικαίωμα ψήφου, ανυπαρξία διαδικαστικών εχέγγυων, ανυπαρξία ποσόστωσης φύλου) και επομένως η πρόεδρος της Επιτροπής Βενετίας κάλεσε, επισταμένως, την χώρα να επιστρέψει στο εκλογικό σύστημα που ίσχυε από το 2021. Στην συζήτηση που ακολούθησε συμμετείχαν και μέλη της γεωργιανής εθνικής αντιπροσωπείας στο Κογκρέσο προερχόμενα από την αντιπολίτευση και καταγγέλλοντας την κατάσταση ανελευθερίας στην χώρα, ενώ χαρακτήρισαν την κυβέρνηση ως ελεγχόμενη από την Ρωσία.

Ο νέος προϋπολογισμός του Κογκρέσου για το 2026-2027, με εισηγητή τον Κουκά, είναι πολύ σημαντικό ζήτημα για το Κογκρέσο το οποίο, μετά από σειρά περικοπών για λόγους παγκόσμιας οικονομικής δυσχέρειας, αλλά και μετά την αποχώρηση της Ρωσίας από το Οργανισμό, χώρας που υπήρξε μέγας χορηγός του Συμβουλίου της Ευρώπης, αντιμετωπίζει δυσκολίες στην διεξαγωγή των ερευνητικών δραστηριοτήτων του. Ο κ. Κουκάς, παρουσίασε την Έκθεση, ζητώντας αύξηση 6,6% στον προϋπολογισμό του Κογκρέσου, ποσοστό αρκετά υψηλό, το οποίο οφείλει να διεκδικήσει το Κογκρέσο, δεδομένου και του αυξημένου ρόλου που έχει αναλάβει σε συνέχεια της Συνόδου Κορυφής του Ρέκιαβικ (Μάιος 2023). Η πρόταση έγινε αποδεκτή παμψηφεί από την Ολομέλεια και θα προωθηθεί στην Επιτροπή των Υπουργών του ΣτΕ.

Ειδική θεματική συζήτηση πραγματοποιήθηκε για την **προστασία του περιβάλλοντος και τις δράσεις των τοπικών αρχών** σε αυτή την κατεύθυνση. Σε ομιλία της η κ. Υδραίου με την ιδιότητά της εντεταλμένης εισηγήτριας του Κογκρέσου για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, παρουσίασε το προτεινόμενο πρόσθετο πρωτόκολλο του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας για το Περιβάλλον και αναφέρθηκε στις βέλτιστες πρακτικές της Κέρκυρας για την αντιμετώπιση εκτάκτων καιρικών συνθηκών, επί της δημαρχίας της. Το προεδρείο ευχαρίστησε ξεχωριστά την κ. Υδραίου για την συνεισφορά της και την έντονη δραστηριότητα της στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών του Κογκρέσου σε θέματα περιβάλλοντος και ενέργειας. Η έκθεση εγκρίθηκε παμψηφεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

Κατά την συζήτηση που αναπτύχθηκε με παρεμβάσεις του κοινού ο κ. Γιαλιτάκης αναφέρθηκε στον ρόλο των τοπικών αρχών στην κατεύθυνση διαμόρφωσης νέων αντιλήψεων για την προστασία του περιβάλλοντος, περιγράφοντας συγκεκριμένες δράσεις που μπορούν να εφαρμοστούν σε τοπικό επίπεδο με πρωτοβουλία των δημοτικών συμβουλίων και επιπλέον αναφέρθηκε στην σημαντικότητα υποστήριξης του πρόσθετου πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη.

Η σταθερή θεματική των Εκθέσεων για την τοπική και περιφερειακή δημοκρατία κατέληξε στην έγκριση δύο εκθέσεων, για το Λιχτενστάιν και για τον Άγιο Μαρίνο, ενώ στον τομέα των επισκέψεων παρατήρησης εκλογικών διαδικασιών παρουσιάστηκαν επίσης δύο σχετικές εκθέσεις για την Podgorica του Μαυροβουνίου και για την Ρουμανία.

Στην σχετιζόμενη θεματική για την ξένη εμπλοκή στις εκλογικές διαδικασίες, που απασχόλησε το σώμα, ο κ. Κουκάς επεσήμανε την ανάγκη προστασίας των εκλογικών διαδικασιών από εξωτερικές παρεμβάσεις, υπογραμμίζοντας τη σημασία της ανεξαρτησίας του κράτους και της ακεραιότητας των δημοκρατικών διαδικασιών. Η απάντηση σε αυτό το φαινόμενο εναπόκειται στην παιδεία, στην ισχυρή πολιτική και εθνική βούληση και σε διαφανείς κρατικούς μηχανισμούς για την επίβλεψη των χρηματοδοτικών εργαλείων και των ταμείων που σχετίζονται με τα τοπικά κοινά, καθώς και για τον έλεγχο των κονδυλίων που δίνονται σε ομάδες από την κοινωνία των πολιτών και σε ΜΗΚΥΟ.

Σε άλλη θεματική συζήτηση που αφορούσε **στην χρηστή διακυβέρνηση και οικονομική διαχείριση σε περιφερειακό επίπεδο**, ο κ. Σπανός αναφέρθηκε στην πρόταση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για εφαρμογή οριζόντιας πολιτικής σε όλα τα τεχνικά έργα. Ανέλυσε την πρακτική που ακολουθεί σε όλα τα ευρωπαϊκά έργα που επεξεργάζεται στην περιφέρεια και στα καλά της αποτελέσματα που εξασφαλίζουν υψηλή ποιότητα κατασκευής, οικονομική διαφάνεια αλλά και ασφάλιση σε περίπτωση καταστροφής ή άλλου ατυχήματος, προστατεύοντας τόσο τους εργαζόμενους όσο και την πολιτική αρχή.

Επόμενη **συζήτηση αφορούσε στους υδάτινους πόρους και την βέλτιστη διαχείρισή τους σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**, αντικείμενο το οποίο συζητιέται πλέον όλο και ευρύτερα στα διεθνή όργανα καθώς οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής εντείνονται. Το Κογκρέσο είχε απευθύνει έκτακτη πρόσκληση ως ομιλητή, στον κ. Τζούμα Θεόδωρο, δήμαρχο Σκιάθου. Ο δήμαρχος προσκλήθηκε προκειμένου να αναφερθεί στην εμπειρία του από τις καταστροφές που υπέστη το νησί του το 2023 και στους τρόπους με τους οποίους αντιμετώπισε την κατάσταση αυτή του κατεπείγοντος. Ο κ. Τζούμας, τόνισε τις δυσκολίες που οφείλονται στην νησιωτικότητα και αναφέρθηκε στις πρακτικές που εφαρμόστηκαν στην Σκιάθο για την βέλτιστη διαχείριση των υδάτινων πόρων και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της θεομηνίας Daniel, δράση για την αποτελεσματικότητα της οποίας έλαβε παγκόσμια αναγνώριση.

Κατά την τρίτη και τελευταία ημέρα της Ολομέλειας και με αφορμή την από 19.3.2025 καθαίρεση του κ. Ιμάμογλου πραγματοποιήθηκε **έκτακτη συζήτηση για την καθαίρεση και φυλάκιση αιρετών στην Τουρκία**, η οποία οδήγησε στην ψήφιση Διακήρυξης (συνημμένη), μετά από 30 παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ελληνικών.

Ο κ. Κουκάς εκπροσωπώντας την αντιπροσωπεία ανέφερε ότι «οι πρόσφατες εξελίξεις στην Τουρκία θέτουν σε κίνδυνο την ακεραιότητα των δημοκρατικών διαδικασιών στη χώρα».

Η κ. Καφατσάκη τόνισε «η πρόσφατη σύλληψη του κ. Ιμάμογλου από τις τουρκικές αρχές σηματοδοτεί την εκρηκτική διολίσθηση της δημοκρατίας στην

χώρα. Οι καθαιρέσεις και συλλήψεις τοπικά αιρετών προερχομένων από αντιπολιτευόμενα κόμματα και η αντικατάστασή τους από εντεταλμένους της κυβέρνησης, παράλληλα με την σίγαση φωνών διαμαρτυρίας, αποτελούν πλέον την πεπατημένη στην χώρα. Ως μέλη αυτού του Κογκρέσου οφείλουμε να διαμαρτυρηθούμε, να υποστηρίξουμε τους συναδέλφους αιρετούς από την Τουρκία, να σεβόμαστε το κράτος δικαίου και να υπερασπιζόμαστε τη δημοκρατία όπου και όποτε αυτή παραβιάζεται».

Ο κ. Γιαλιτάκης υπογράμμισε ότι «δεν μπορούμε παρά να καταδικάσουμε απερίφραστα την αυταρχικότητα της εξουσίας, που αντιτίθεται σε κάθε έννοια δημοκρατικής διακυβέρνησης, καθώς και την καθαίρεση και σύλληψη εκατοντάδων αιρετών της ΤΑ και χιλιάδων πολιτών που αντιδρούν σε αυτή την κατάσταση. Οι τούρκοι συνάδελφοι θα πρέπει να συνεχίσετε αταλάντευτα τον αγώνα για διαφύλαξη και προάσπιση των δημοκρατικών θεσμών στην χώρα σας. Αυτό επιτάσσει η παρουσία σας στα ευρωπαϊκά όργανα όπως το Κογκρέσο μας».

Στο περιθώριο της Ολομέλειας, η ελληνική αντιπροσωπεία είχε προγραμματισμένες συναντήσεις εργασίας με διακεκριμένους Έλληνες στο Συμβούλιο της Ευρώπης, όπως η κ. Δέσποινα Χατζηβασιλείου-Τσοβίλη, Γενική Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΣΤΕ, ο κ. Νικόλαος Σιγάλα, νέος πρέσβης της Ελλάδας στο ΣΤΕ, και ο κ. Ιωάννης Κτιστάκης, Έλληνας Δικαστής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι συναντήσεις ενίσχυσαν τη συνεργασία και παρουσία της ελληνικής αντιπροσωπείας στον οργανισμό.

Επόμενη 49^η Σύνοδος Ολομέλειας, όπου και πιθανότατα να παρουσιαστεί η Έκθεση για την Τοπική και Περιφερειακή Δημοκρατία στην Ελλάδα (έρευνα υπό εξέλιξη), στις 27-30.10.2025, στο Στρασβούργο.

Χαμακιώτη Δέσποινα
*Γραμματέας Εθνικής Αντιπείας στο Κογκρέσο ΣΤΕ
Τμ. Διεθνών Σχέσεων & Ευρ. Προγραμμάτων
ΚΕΔΕ*